

Ucenicie in saloanele de croitorie si cosmetica din anii 1940-1944

De Rolla Laszlo

In anul 1940, cand urma sa intru in clasa patra de liceu la Carmen Sylva, s-a comunicat ca evreii nu pot fi primiti la scolile de stat, in consecinta, am trecut la gimnaziul evreiesc care functiona cu cele 4 clase intr-o cladire spatioasa. Nu se stia inca daca Comunitatea va reusi sa organizeze un liceu evreiesc si pentru fete. In aceasta situatie, trebuia sa incep sa invat o meserie si deoarece mamei mele ii placea croitoria, a ales pentru mine sa devin croitoreasa.

In Timisoara functionau 3 case de moda celebre: Salonul Traxel in Cetate, Salonul Iacobi tot in Cetate si Salonul Ila Schesinger in Fabrik, aproape de locuinta

noastra. Rapid, fara sa pierd timp, mi-am inceput activitatea ca ucenica la Ila. In atelier erau in afara de mine vreo 5 fete. Ila croia rochiile si noi faceam restul. Mie, ca incepatoare, imi dadeau numai lucruri simple: sa sulfitez, sa cos nasturi si, eventual, sa calc. La inceput mi s-a parut interesant, mai ales ca uneori usa de la salon era intredeschisa si vedeam clientele frumoase si elegante. Saloanele celebre si bune erau scumpe, doar clientele cu un venit onorabil puteau sa-si permita sa le viziteze. O iubeam, caci era foarte, foarte talentata si lucra cu multa pasiune in meseria ei, si o admiram pentru ca era frumoasa si foarte ingrijita. In fiecare dimineata venea o coafeza care o coafa, Ila era imbracata cu bun gust – un model pentru cliente.

Dupa un timp relativ scurt, activitatea mea era mai ales sa ma uit la ceas. Orele de activitate erau de la opt dimineata la trei dupa-masa, putin prea mult pentru cineva care nu se interesa pentru aceasta meserie. Dupa trei luni am parasit-o cu regret pe Ila si am trecut la o alta meserie cautata – cosmetica.

Saloane de cosmetica nu erau multe la Timisoara, am devenit si aici ucenica. Functia mea era sa pregatesc masajul si sa aranjez fata in masina cu aburi care deschidea porii fetei, pentru ca sefa mea sa continue si sa incheie partea de machiaj. Aici imi placea caci aveam contact direct cu clientele care pareau multumite de mine, uneori primeam chiar bacsis si ma intorceam acasa cu cativa banuti.

Spre toamna am aflat ca liceul de fete izraelit va incepe sa functioneze in curand si astfel mi-am incheiat activitatea de "meseriasa". In clasa eram doar 13 fete, dar eram foarte respectate de clasele mai mici, caci eram cele mai mari.

Textul, scris la rugamintea Smarandei Vultur, va fi publicat in volumul in pregatire „Meserii si meseriasii”.